

(1) Beperkte respons i.c.m. representativiteit en generaliseerbaarheid

Constatering	Pagina	Mijn conclusie
Het MUMC heeft een nulmeting (T0) en 3 hermetingen uitgevoerd (T1, T2, T3). Alléén in meetperiode T3 bleek voldoende respons om gedegen uitspraken te kunnen doen.	71	Als er alleen op één moment data wordt verzameld (T3), is er een verhoogd risico dat de resultaten beïnvloed worden door bepaalde omstandigheden. Zonder gegevens van eerdere metingen (zoals T0 of T1), kunnen uitschieters in de data ten onrechte als representatief worden gezien. <i>Door middel van triangulatie stelt het MUMC dat de data uit T3 voldoende bruikbaar is geacht. Echter, ondanks triangulatie is veel uiteenlopende data opgehaald. De uiteenlopende resultaten kunnen wijzen op inconsistentie in hoe verschillende data-inzamelingsmethoden zijn uitgevoerd of geïnterpreteerd.</i>
T.g.v. beperkte respons was het onmogelijk om met behulp van longitudinale analyses op individueel niveau uitspraken te doen: slechts enkele respondenten hebben zowel aan de nulmeting (T0) als aan T3 deelgenomen.	72	Dit lijkt me een valide kritiekpunt. Wanneer alleen data van T3 wordt gebruikt, wordt het onmogelijk om trends of veranderingen in het gedrag, de prestaties of de effectiviteit en doelmatigheid te evalueren. In dit experiment gaat het specifiek om het vergelijken van de situatie voor en na de invoering van een zelfstandige bevoegdheid voor mondhygiënisten. Zonder vergelijkbare data van eerdere periodes (zoals T0), is er geen basis om te beoordelen of de veranderingen het gevolg zijn van het experiment of van andere factoren.
T.g.v. beperkte respons was het onmogelijk om relevante sub analyses te doen. Bijvoorbeeld van individueel werkzame GMH's of GMH's die praktijkhouder zijn van een praktijk met uitsluitend mondhygiënisten versus GMH in loondienst van een TA-praktijk; of GMH werkzaam in een regio met een lage TA-ratio versus een regio met een hoge TA-ratio.	71-72	Die analyses zijn juist relevant omdat de setting bepalend is voor het uitvoeren van een voorbehouden handeling. Dit beperkt de mogelijkheden om resultaten te generaliseren.
T.g.v. beperkte respons zijn enkel groepsanalyses gedaan. De samenstelling van de groep tandartsen en patiënten wordt door het MUMC als niet representatief beschouwd, dat heeft voor de patiëntgroep vooral te maken met de autochtone achtergrond en het gemiddelde opleidingsniveau. De groep GMH zou wel representatief zijn omdat deze groep op basis van leeftijd en geslacht vergelijkbaar is met de GMH in het BIG-register.	72	Dit lijkt me een valide kritiekpunt. Bij onvoldoende representativiteit kunnen resultaten moeilijk gegeneraliseerd worden.
De regionale spreiding is niet representatief (eigen constatering). Kijkend naar de tabellen is er bijvoorbeeld geen enkele deelnemende praktijk uit Zeeland of Friesland.	87, 88, 89	Dit betekent dat conclusies niet goed te generaliseren zijn op praktijken in meer afgelegen of onderbediende gebieden, wat relevant is voor landelijke beleidsvorming. Zeker als we weten dat er vooral regionale tekorten zijn.
Er was ook weinig diversiteit in praktijktypes en locaties (eigen constatering).	87, 88, 89	Idem als hierboven. Beperkt de mate waarin conclusies te generaliseren zijn.
Het MUMC stelt dat er sprake is van lokale belemmeringen en verschillen in de mate van samenwerking tussen tandartsen en mondhygiënisten. In sommige gevallen wordt een gebrek aan welwillendheid binnen de organisatie genoemd, wat een negatief effect kan hebben op de uitvoering van zelfstandige bevoegdheden..	68	Daarmee zou het afhankelijk zijn van de lokale situatie of er wel/geen sprake is van effectievere en doelmatigere zorg. Dat werpt vragen op over de mate waarin generalisatie van de inzichten over effectiviteit en doelmatigheid mogelijk is.

(2) Relatief ongenueanceerde conclusies over doelmatigheid en effectiviteit

Constatering	Pagina	Mijn conclusie
<p>MUMC concludeert dat het experiment aantoont dat er sprake is van effectievere zorg als het gaat om verdoven en röntgenfoto's en in mindere mate voor het behandelen van gaatjes. Daarbij hebben ze gekeken naar in hoeverre GMH-en gebruik maken van hun bevoegdheden.</p> <p>Enkel gekeken naar de doelmatigheid constateert het MUMC: "De resultaten geven geen eenduidig antwoord op de doelmatigheid van de toekenning van de zelfstandige bevoegdheid".</p>	69	<p>Effectiviteit gaat om de mate waarin de GMH gebruik maakt van de bevoegdheid. Die vergelijking is gemaakt tussen T0 en T3; terwijl die vergelijking o.b.v. de argumenten hierboven te betwijfelen is.</p> <p>Verder: de conclusie over doelmatigheid weergeeft het feit dat de doelmatigheid niet kan worden aangetoond. Daarmee is er onvoldoende bewijs om te stellen dat het experiment geslaagd is. En dus ook niet proportioneel om een wet te wijzigen en de GMH zelfstandig bevoegd te maken.</p>
Het eindrapport levert beperkt bewijs dat tijdswinst optreedt door het wegvallen van opdrachtverstrekkingen en overlegmomenten.	68	Tijdswinst is een cruciale factor bij het bepalen van doelmatigheid.
Opvallend is dat GMH en TA geen verandering in hun patiëntencontacten of het takenpakket zien door het tijdelijk toekennen van een zelfstandige bevoegdheid aan de GMH. Wel geven GMH aan dat ze meer dan voorheen anesthesie injecteren en röntgenfoto's maken.	67	De GMH lijkt dus vooral vaker de handeling te verrichten en niet persé vaker de handeling van de tandarts over te nemen. Dit roept vragen op over de doelmatigheid van een zelfstandige bevoegdheid.
Hoewel er gesproken wordt over doelmatiger zorg, blijkt dat het onderzoek onduidelijk is over de werkelijke kostenbesparingen die gepaard gaan met het zelfstandig uitvoeren van handelingen door mondhygiënist.	69	Daarmee is geen eenduidig bewijs gevonden dat de maatregel leidt tot kostenverlaging, wat een cruciale factor is bij het bepalen van doelmatigheid.
Op basis van dit onderzoek is niet te concluderen in hoeverre een zelfstandige bevoegdheid bijdraagt aan een reductie van werkbelasting bij TA.	69	Werkbelasting zegt ook iets over de doelmatigheid (ontlasten van de TA door inzet GMH). De winst hierin wordt dus onvoldoende aangetoond.